

Mötesanteckningar

Politisk dialog mellan de lokala pensionärsdialogerna och delregional nämnd Göteborg den 30 januari 2025

Tid 13:00-16:00.

Plats Campus Nya Varvet, lokal Havsörnen

Närvaro

Redovisas i separat bilaga

Mötesanteckningar

1. Val av justerare
Olof Jakobsson (SKPF) väljs till justerare för mötesanteckningarna.

2. Aktuella frågor för delregional nämnd Göteborg (DRNG)
Ordförande i DRNG, Mats Berglund (V) återkopplar på temat från senaste mötet då krav- och kvalitetsboken (KoK-boken) diskuterades. DRNG kommer nästa vecka fatta beslut om inspel till KoK-boken som sedan ska skickas till den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden (OSN) inför nästa revidering. Inspelen som kommer från den förra dialogen är tillgängligheten på vårdcentralen och läkemedelsgenomgångar. Även införandet av äldrekompetens på vårdcentraler kommer följas av nämnden. Fråga kommer om vad äldrekompetens innebär. Mats Berglund (V) svarar att det kommer vara behovsstyrt men vissa vårdcentraler inom ett geografiskt område kommer ha särskilt kompetens utifrån målgruppen äldre. Vidare informerar ordförande om tilläggsbudgeten som klubbades i november. Där kommer 650 miljoner kronor extra gå till sjukhusen i stort samt 50 miljoner extra till psykisk hälsa.

Fråga kommer om att öppenvårdsmottagningar inom psykiatrin ska flytta till SKF:s gamla lokaler men Mats Berglund (V) svarar att det inte finns något politiskt beslut om detta ännu. Även en fråga om tillnyktringsenheten kommer där Mats svarar att DRNG skickat in en nominering om detta till OSN som utredde behovet på ett regionalt plan. Behovet anses vara störst i Göteborgsområdet så tanken är att detta ska införas inom Östra sjukhuset. Mats informerar även om införandet av Millennium och att det pågår både ett internt och externt arbete för att undersöka vad som gick fel. Pensionärsorganisationerna har flera frågor om detta och det fanns anledning att återkomma till frågan när det finns mer information.

Slutligen svarar Mats Berglund (V) på den inkomna frågan om status för Lundby Närsjukhus där OSN fattat beslut om att förlänga avtalet till den 31 december 2029. Efter att avtalet har gått ut kommer en del av vården övergå till Högsbo närsjukhus men den vård som behöver vara nära, såsom dialys och psykiatri kommer komma till nya lokaler på eller nära Hisingen. Fråga kommer om man ska bygga nytt på Hisingen och Mats svarar att det planerades för ett nytt sjukhus på Wieselgrensplatsen, men att man strök de planerna av bland annat ekonomiska skäl. Önskemål kommer om att en kommande dialog kan planeras till Högsbo Närsjukhus med en rundtur. Vad gäller beslut om nya patientavgifter förtydligar Mats att receptförnyelse inte normalt ska omfattas av detta men när det görs en läkarkontakt ska en

avgift utgå. Mats Berglund (V) avslutar med att meddela att han kommer sluta som ordförande i delregional nämnd Göteborg.

3. Kollektivtrafik i Göteborgsområdet

Sofia Hellberg, infrastruktur- och kollektivtrafikchef informerar om hur Västra Götalandsregionen arbetar med kollektivtrafik (se presentation). Infrastruktur och kollektivtrafiknämnden ansvarar för biljettpriserna, trafikförsörjningsprogram och ger årliga uppdrag till Västtrafik. Västtrafik i sin tur ansvarar för att planera trafiken, upphandla trafikföretag som kör samt köper in nya fordon. Några aktuella punkter är att Västtrafik köpt in nya långa spårvagnar som leder till att de gamla spårvagnarna successivt kommer ersättas. Under 2025 kommer det även vara möjligt att få seniorbiljetten i appen ”ToGo”. Status för Västtrafiks seniorerbjudande är att samtliga 49 kommuner har seniorerbjudande. Relaterat till det är att regionen ställt frågan till kommunerna i Västra Götalandsregionen om det finns intresse för ett regionkort för seniorer men det är idag ett obefintligt intresse.

Vidare informerar Sofia Hellberg om trafikförsörjningsprogrammet som just nu är ute på remissrunda. Det regionala pensionärsrådet är formell remissinstans och har yttrat sig i frågan men Sofia uppmanar till att de lokala organisationerna även kan svara, senast den 31 mars. Några av det regionala pensionärsrådets synpunkter lyfts fram och hur det har omhändertagits så som tillförlitligheten i kollektivtrafiken, otrygghet och att Västtrafik bör ha resenärerna i fokus och dess olika behov. Även önskemål om ökad närtrafik har lyfts men det ekonomiska läget gör det svårt att genomföra. Fråga kommer vad närtrafik innebär och Sofia svarar att det används fram för allt för resenärer som vill resa mellan landsbygd och stad men där det inte finns kollektivtrafik. Närtrafik innebär då att du som resenär kan ringa och beställa en resa via Västtrafik en viss sträcka som körs med personbil eller mindre buss. Slutligen informerar Sofia Hellberg om samverkansforumet ”Aktiv involvering” där det finns representanter för funktionshinderorganisationer som deltar i projekt för att utveckla och förbättra Västtrafiks tjänster och produkter, vilket har bidragit till att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig. Utifrån synpunkter som uppkommit under forumet har Västtrafik ett särskilt tillgänglighetsnummer där man kan få personlig assistans kopplat till sin resa.

Fråga kommer om Västtrafik tagit i beräkning var de största tillgänglighetsbehoven finns utifrån vilka spårvagnar som körs och nämner Guldheden som exempel där det finns många äldre men där de gamla spårvagnarna som inte är tillgänglighetsanpassade körs? Sofia Hellberg tar med sig frågan och återkommer. Synpunkter kommer om att chaufförerna ibland kör för fort eller väldigt hetsigt. Fråga kommer därför om vilken utbildning chaufförerna har och specifikt de som kör sjukresor? Sofia återkommer även här med svar på frågan.

Ytterligare en fråga handlar om regionen har övervägt att ha egna chaufförer i stället för underleverantörer? Sofia svarar att det hade man förr och frågan kommer upp då och då runt i landet. Det finns lite olika drivkrafter kring detta men det är fram för allt en politisk fråga som de förtroendevalda i nämnden behöver driva i sådana fall. Följdfråga kommer om hur underleverantörerna följs upp så att de håller god kvalitet? Den sista frågan rör hur man fastställer priset på biljetterna i Göteborg? Sofia Hellberg svarar att årets pris blir baserat på hur mycket biljetterna användas under föregående år. Följdfråga rör om det blir billigare för kommunen för seniorkortet om färre använder det och om barnbarn får åka med på seniorkortet? Sofia svarar att man i nuläget inte kan ta med sig barnbarn på seniorkortet och hon kommer återkomma med svar på frågan om prissättning för seniorkortet.

4. Gruppdiskussion

Närvarande delas in i tre grupper för att tillsammans diskutera: ”vad tror ni skulle kunna få gruppen äldre att åka mer kollektivt i Göteborg. Sammanfattning av gruppernas diskussioner redovisas nedan.

Grupp 1.

Gruppens medlemmar är överens om att tryggheten är grundläggande. Du vill veta att bussen kommer i tid så du slipper vänta så länge, att du får en sittplats och att föraren kör lugnt och säkert. Ofta är klisterlappen med person med käpp bortskrapad så att yngre sätter sig på platsen utan att flytta på sig. Många äldre är mindre aktiva i stort och åker inte på lika många aktiviteter som de yngre, kan vara på grund av tryggheten. Vidare är tiderna för seniorkortet är ett stort hinder. De gör att du som äldre är orolig att kortet hinner bli ogiltigt innan du kommer fram eller att du tar bilen på grund av den oron. Bättre om det gällde hela dygnet.

Grupp 2.

Det allra viktigaste är att seniorkortet inte är begränsad till vissa tider utan att det går att åka med det hela dagen. Även om tiden utökas kommer äldre åka som mest tidigare under dagen när det inte är lika mycket trängsel. Vidare är tillgängligheten på kollektivtrafiken viktig. Äldre resenärer med funktionshinder har ofta svårt att både hinna få en plats och stämpla kortet innan fordonet börjar köra. Stämplingen måste därför gå att göra smidigare. Vidare behöver skyltarna vara ännu tydligare för vilka platser som är till för seniorer då vissa yngre resenärer ignorerar skyltarna. De sköraste äldre skulle kunna åka oftare om de hade fått ha med sig en ledsagare som det är på exempelvis Landvetter. Närvarande i gruppen ser positivt på att bussarna går så pass ofta i Göteborg som de gör då det underlättar resandet.

Grupp 3.

Det främsta som lyfts är att utöka tiden för seniorkortet för att få ett större spann att åka i. Gärna dygnet runt och i hela regionen. Det konstateras även i gruppen att det bästa vore om det var avgiftsfri kollektivtrafik för alla. En annan sak som lyfts är vikten av tryggare körsätt där egna filer för kollektivtrafik på fler ställen hade underlättat för att det ska gå snabbare utan att chauffören ska behöva köra allt för hastigt. Förslag kommer om att låggolvsdelen reserveras för vissa grupper som äldre, funktionshindrade och personer med barnvagn. Även värdar/värdinnor på kollektivtrafik för att fler ska våga åka fram för allt på kvällstid. Slutligen diskuteras To go appen som många ser positivt på men som borde kunna utvecklas ännu mer.

5. Aktuella frågor hos pensionärsorganisationerna

RPG lyfter att Folkhälsomyndigheten nyligen kommit med en rapport om existentiell hälsa och vilken kompetens sjukvården behöver ha kring detta. Vidare har regeringen antagit en ny nationell demensstrategi, vilket också hade varit ett intressant tema för kommande dialog.

SKPF lyfter att en konsekvens av att sjuka äldre idag vårdas i hemmet i större utsträckning än man gjorde tidigare är den höjda risken för bränder. SKPF driver därför frågan om ”individ Anpassat brandskydd” där brandskyddet ska anpassas utifrån individens behov i stället för en standarduppsättning. Exempelvis kanske en larmknapp ska sitta på golvet för att man ska komma åt den även om man ramlat.

6. Kommande möte

Den politiska arbetsgruppen för frågor som rör äldre tackar för ett bra möte och kommer återkomma med datum för kommande dialoger efter att en ny ordförande för DRNG och därmed en sammankallande för arbetsgruppen är på plats. Önskemål kommer från

representanterna för pensionärsorganisationerna att kommande möten ska ligga på förmiddagar och att det inte ska ligga på torsdagar då Göteborgs stad har pensionärsråd då. Förslag på kommande teman som lyfts idag är Högsbo närsjukhus, digitalisering i sjukvården, demensvården och existentiell hälsa. Önskemål om en fortsättning på jämställdhetsarbetet utifrån tidigare dragning om våld i nära relation bland äldre lyfts också.

Representanter för pensionärsorganisationerna tackar Mats Berglund (V) för den här tiden och önskar honom lycka till i fortsättningen.

Bilagor

1. Presentation – aktuella frågor inom delregional nämnd Göteborg
2. Presentation – kollektivtrafiken i Göteborgsområdet

Länkar för mer information

[Trafikförsörjningsprogram - Hållbara resor i Västra Götaland - Västra Götalandsregionen](#)

Vid anteckningarna,
Hanna Bergsten, nämndsamordnare